

GLOBÁLNÍ STANDARDY WFME PRO ZAJIŠTĚNÍ KVALITY VŠEOBECNÉHO LÉKAŘSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Revize 2020

www.wfme.org

admin@wfme.org

Předmluva	3
Úvod.....	4
Důvody pro nové standardy	4
Globální a lokální standardy	4
Organizace revidovaných standardů	5
Co jsou standardy založené na principech?	5
Používání standardů založených na principech.....	5
Mají agentury a školy nahradit své současné standardy?.....	6
1. MISE A HODNOTY	7
1.1 Prohlášení o misi.....	7
2. KURIKULUM	8
2.1 Zamýšlené výstupy z kurikula.....	9
2.2 Organizace a struktura kurikula.....	10
2.3 Obsah kurikula	11
2.4 Vzdělávací metody a zkušenosti	13
3. HODNOCENÍ STUDENTŮ	14
3.1 Pravidla a systém hodnocení	14
3.2 Hodnocení jako podpora studia.....	15
3.3 Hodnocení jako podpora rozhodování	16
3.4 Kontrola kvality	17
4. STUDENTI	18
4.1 Pravidla přijímání studentů	18
4.2 Poradenství a podpora studentů	20
5. AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI.....	21
5.1 Proces zřizování pracovních míst.....	21
5.2 Výkon a jednání akademických pracovníků.....	22
5.3 Další profesní rozvoj akademických pracovníků	22
6. ZDROJE PRO KLINICKOU PRAXI.....	23
6.1 Prostorové a technické zabezpečení výuky a studia.....	23
6.2 Zdroje pro klinickou výuku	24
6.3 Informační zdroje	25
7. ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY.....	26
7.1 Systém zajišťování kvality	26
8. ŘÍZENÍ A SPRÁVA	27
8.1 Řízení	27
8.2 Zastoupení studentů a akademických pracovníků	28
8.3 Správa.....	28

Světová federace pro lékařské vzdělávání (World Federation for Medical Education, WFME) s potěšením představuje nové, třetí vydání standardů pro všeobecné lékařské vzdělávání v pokračujícím programu *Globálních standardů pro zajištění kvality lékařského vzdělávání* (Global Standards for Quality Improvement of Medical Education). První vydání těchto standardů vyšlo v roce 2003 a druhé v roce 2012, s revizí v roce 2015.

Lékařské vzdělávání se stále vyvíjí. Tyto revidované standardy proto byly napsány tak, aby standardy WFME stály v popředí současného chápání a existujících vzdělávacích postupů a myšlenek a jejich návaznosti na místní podmínky.

WFME vždy zdůrazňovala, že standardy jsou vodítkem pro rozvoj a hodnocení lékařského vzdělávání ve všech prostředích. Nejsou normativní a nejedná se o soubor předpisů. Mají sloužit jako rámec, který lze upravit a přizpůsobit místním podmínkám. Nové standardy to vysvětlují a žádají uživatele, ať už jde o manažery lékařského vzdělávání, tvůrce osnov, vyučující, studenty či regulační orgány, aby zvážili a promysleli, jak každý prvek činnosti lékařských fakult co nejlépe nastavit tak, aby odpovídal místním potřebám a podmínkám.

Na světě se používá mnoho standardů, které vznikly na základě prvního a druhého vydání standardů WFME pro všeobecné lékařské vzdělávání. Pokud jsou tyto místní standardy stále dobré a účinné, není nutné je revidovat. Standardy WFME slouží jako vodítko, nejsou striktním požadavkem ani nařízením. Pokud tedy existující standardy dobře fungují, není třeba je kvůli tomuto třetímu vydání revidovat.

Program standardů pro lékařské vzdělávání je součástí neustále se vyvíjející práce WFME. První vydání standardů vedlo k otázce: Lze tyto standardy použít pro hodnocení lékařských fakult? Tato otázka v roce 2004 vyústila v ustavení pracovní skupiny pro akreditace ve spolupráci WHO a WFME, což následně vedlo k programu WFME pro uznávání akreditací. S existencí standardů pro vzdělávání a strategie pro akreditace pak vyvstala potřeba mít přehled, kde se lékařské školy nacházejí – což vedlo ke vzniku *Světového rejstříku lékařských škol* (World Directory of Medical Schools). S novými standardy pro všeobecné lékařské vzdělávání bude také nyní WFME pracovat na novém vydání standardů pro postgraduální vzdělávání a další profesní rozvoj. Vzniknou rovněž nové standardy a směrnice pro distanční a distribuované vzdělávání v lékařství.

Důvody pro nové standardy

Stále více lidí si uvědomuje význam kontextu v lékařském vzdělávání. WFME se proto rozhodla revidovat své standardy, aby zajistila, že budou uplatnitelné ve všech kulturách a podmínkách¹.

Rovněž jsme si byli vědomi toho, že lékařské vzdělávání není nezbytně disciplínou založenou na důkazech. Namísto toho se jeho postupy často řídí společensky konstruovanými hodnotami a idejemi. Vzdělávací praxe se tudíž liší podle společenského a geografického kontextu. Co je správně pro jednu lékařskou školu či jednu část světa, nemusí být správně pro jinou.

WFME se rozhodla upravit své standardy tak, že upustí od normativních požadavků založených na procesech a přikloní se k přístupu založenému na principech², který každé agentuře nebo instituci umožní vytvořit si vlastní verzi základních standardů, která je v daném kontextu vhodná. Tyto místní standardy se budou zabývat koncepcí, poskytováním, řízením a zajišťováním kvality vzdělávání a výcviku způsobem vhodným v daných podmínkách.

Nové standardy vyzývají instituce či organizace, které je chtějí využít, aby je interpretovaly pro svou vlastní kulturu, zdroje, ambice a hodnoty, a zároveň aby se zabývaly konkrétními oblastmi vzdělávací činnosti. Očekáváme, že z širokého rámce ustanoveného v této publikaci, bude odvozena celá řada místně relevantních standardů.

Stejně jako v přechozích verzích těchto standardů jsme stanovili rámec oblastí pro definování a řízení lékařského vzdělávání, stejně jako prohlášení o významu každé z nich. V každé oblasti jsou představeny standardy založené na principech spolu s pokyny a klíčovými otázkami, které je třeba vzít v úvahu při použití v daném kontextu. Tyto klíčové otázky lze také použít při hodnocení kvality poskytovaného vzdělávání.

Globální a místní standardy

Přestože jsou globální standardy založeny spíše na principech než na předpisech, nemohou vždy plně vyhovovat pro každý kontext.

WFME si uvědomuje, že určité aspekty lékařského vzdělávání, jako např. strategie a postupy při přijímání a výběru studentů, jsou v některých zemích řízeny vládou, místní akreditační agenturou, či oběma. Některé záležitosti se tak nerozhodují na místní, ale na národní úrovni. Některé fakulty jsou součástí univerzity, která je spravuje, a nejsou tak nezávislými samosprávnými institucemi.

V takových případech nelze použít globální standardy, které se týkají rozhodování na úrovni lékařských fakult. V českém prostředí plní roli poskytovatelů lékařského vzdělávání právě lékařské fakulty. Standardy WFME, které se zabývají těmito oblastmi, jsou tak

¹ Karle, H., Christensen, L., Gordon, D. and Nystrup, J. (2008) Neo-colonialism versus sound globalisation policy in medical education. *Medical Education*, 42, 956–958

² Black, J., Hopper, M. and Band, C. (2007) Making a success of principles-based regulation. *Law and Financial Markets Review*, May, 191-206.

relevantní jen pro ty lékařské fakulty, které mají v těchto oblastech autonomii, a pro akreditační agentury a vlády, které by chtěly revidovat svá doporučení ohledně těchto strategií a postupů.

Nemají-li lékařské fakulty kontrolu v záležitostech, jimiž se tyto standardy zabývají, neočekáváme, že budou tyto standardy uplatňovány.

Struktura revidovaných standardů

Standardy jsou uspořádány do osmi oblastí:

1. Mise a vize
2. Kurikulum
3. Hodnocení
4. Studenti
5. Akademičtí pracovníci
6. Zdroje pro vzdělávání
7. Zajišťování kvality
8. Řízení a administrativa

Standardy se zabývají prvky vzdělávacího programu, který zahrnuje:

Souhrn všech procesů a činností, které lékařská fakulta nabízí či umožňuje, aby studentům vytvořila podmínky pro studium, pocit pohody a dobré výsledky.

Co jsou standardy založené na principech?

Standardy založené na principech nejsou normativní a podrobné, ale jsou formulované velmi obecně². Zabývají se takovými složkami vzdělávacího procesu, jako je podpora studentů, model kurikula nebo systém hodnocení. Neříkají ale, jaká podpora se má poskytovat, jaký model kurikula by se měl přijmout ani jaké metody hodnocení se mají použít. Žádají lékařské fakulty, aby uvedly svoji misi a hodnoty, ale neříkají, jaká má tato mise či jaké mají tyto hodnoty být. To jsou kontextuální rozhodnutí pro národní agentury a školy. Tímto způsobem mohou standardy založené na principech vyhovovat různým potřebám regulačních agentur a lékařských škol na celém světě, bez ohledu na jejich zdroje, kontext, účel a fázi vývoje.

Používání standardů založených na principech

Tento přístup založený na principech je navržen tak, aby agenturám a institucím poskytoval vodítko v jakémkoli kontextu. Lze jej použít u nových i zavedených lékařských fakult i pro nové či zavedené regulační systémy.

Revidované standardy nabízejí flexibilitu pro rozhodování na místní úrovni o nezbytných konkrétních vlastnostech a charakteristikách, které jsou vyžadovány a jsou kulturně a kontextuálně vhodné. Standardy mají být elegantní, zjednodušené a srozumitelné. Vyžadují zamyšlení a diskuzi, tím ale odrazují od povrchní nebo mechanické reakce při implementaci standardů a doufáme, že by mohly vést k hluboké analýze vzdělávacího procesu.

Tyto upravené standardy lze použít v předkládané podobě, či také jako základ pro specifitější soubor místně definovaných požadavků vypracovaný pro dané podmínky. Každý standard nabízí související pokyny a klíčové otázky, které mohou podpořit místní diskuzi a stanovení míry konkrétnosti, jež je pro daný účel vhodná. Tento účel se může mezi lokálním institucionálním vývojem a národní regulací lišit.

WFME si uvědomuje, že některé agentury a instituce mohou mít před stanovením vlastních standardů dojem, že potřebují další pokyny. WFME proto připravuje různé možnosti, jak takové pokyny zpřístupnit. Také je možné požádat o konzultaci regionální asociace WFME či místní kvalifikované odborníky na vzdělávání lékařů. Standardy mohou být rovněž tématem regionálních schůzek a diskuzí.

Doufáme, že tyto revidované standardy budou podnětem k produktivní analýze, zamyšlení, diskuzi a rozhodování, ať už budou použity v předkládané podobě, či doplněny o specifické požadavky.

Měly by agentury a školy nahradit své současné standardy?

WFME zdůrazňuje, že její standardy byly vždy čistě dobrovolné a sloužily pouze jako vodítko. Vznik této nové a revidované verze **neznamená**, že se současné národní či místní standardy musí změnit. Jsou-li agentury spokojené se standardy, které používají, pak tyto standardy mohou a měly by být zachovány.

Mimo to chceme objasnit, že neexistuje žádná přímá souvislost mezi předchozími nebo současnými standardy WFME a současnými kritérii WFME pro uznání agentur akreditujících lékařské školy. Volba porovnávat místní standardy s globálními standardy WFME je čistě dobrovolná. Agentury mohou své standardy stanovit jakýmkoli způsobem, který je vhodný pro jejich účel.

1. MISE A HODNOTY

Význam této oblasti

Tato oblast se týká účelu a hodnot lékařské fakulty. Poskytuje referenční rámec, podle kterého lze posuzovat všechny ostatní činnosti. Prohlášení o misi odráží specifika dané lékařské fakulty.

1.1 PROHLÁŠENÍ O MISI

Fakulta má veřejné prohlášení, které stanovuje její hodnoty, priority a cíle.

Pokyny:

Zvažte roli, cílovou skupinu a možná využití prohlášení o misi.

Stručně a výstižně popište, jaký má fakulta účel, hodnoty, společenský přesah, vzdělávací cíle, výzkumné funkce a vztahy s poskytovateli zdravotních služeb.

Uveďte, do jaké míry bylo prohlášení vypracováno na základě konzultací se stakeholdery¹.

Popište, jak se prohlášení o misi promítá do definice kurikula a zajišťování kvality.

Klíčové otázky:

Jak je prohlášení o misi specificky přizpůsobeno dané fakultě?

Které zainteresované skupiny byly při jeho definici zapojeny a proč?

Jak prohlášení o misi odpovídá společenské roli lékařské fakulty?

Jak je využito pro plánování, zajišťování kvality a vedení fakulty?

Jak odpovídá regulačním standardům národní akreditační agentury a příslušným vládním požadavkům (pokud existují)?

Jak je propagováno?

¹ Stakeholder = zainteresovaná strana; skupina či jednotlivec, který je ovlivňován činnostmi organizace a má na nich tak zájem

2. KURIKULUM

Definice: Tato část se zabývá čtyřmi aspekty vzdělávací činnosti instituce:

Kurikulum: Kurikulum lze definovat jako manažerský, ideový a plánovací dokument, který by měl:

- sdělit studentům, co mají očekávat, včetně vstupních požadavků, délky a organizace studijního programu i jeho flexibility, systému hodnocení a způsobů podpory studentů,
- radit vyučujícím, jakým způsobem předávat obsah učiva a podporovat studenty na jejich cestě osobního a profesního rozvoje,
- pomoci instituci nastavit vhodné hodnocení studentů a zavést příslušná hodnocení poskytovaného vzdělávání,
- informovat společnost, jak fakulta naplňuje svoji povinnost při výchově nové generace lékařů.¹³

Studijní program: Veškerá plánovaná výuka a studium od jeho zahájení po zakončení, které mohou být v závislosti na struktuře kurikula rozděleny do různých částí (např. obory, předměty, témata, moduly, stupně, semestry či fáze).

Hodnocení: Měření nebo posuzování dosažených znalostí studentů.

Evaluace: Revize uskutečňování studijního programu.

Význam této oblasti

Tato oblast se zabývá hlavními vzdělávacími funkcemi instituce, které jsou definovány kurikulem. Při navrhování kurikula existuje celá řada možností. Zvolená struktura, obsah a vzdělávací metody souvisejí s misí, zamýšlenými výstupy a zdroji fakulty.

¹³ Grant, J. (2019) Principles of contextual curriculum design. Kapitola 5, s. 71-88. V publikaci: Swanwick, T., Forrest, K. and O'Brien, B.C. (eds) *Understanding Medical Education. Evidence, Theory and Practice*. Third edition. Wiley Blackwell, Oxford.

2.1 ZAMÝŠLENÉ VÝSTUPY Z KURIKULA

Fakulta definovala výstupy z učení, jichž by studenti měli před zakončením studia dosáhnout, stejně jako zamýšlené výstupy z učení pro každou součást studijního programu.

Pokyny:

Výstupy lze stanovit jakýmkoli způsobem, který jasně popisuje, jaké jsou cíle z hlediska hodnot, chování, dovedností, znalostí a připravenosti na profesi lékaře.

Zvažte, zda jsou stanovené výstupy v souladu s misí lékařské fakulty.

Ověřte, jak stanovené výstupy odpovídají příslušným národním regulačním standardům či požadavkům vlády a zaměstnavatelů.

Analyzujte, zda stanovené výstupy z učení zahrnují znalosti, dovednosti a chování, kterých mají studenti dosáhnout ve všech součástech programu. Tyto výstupy z kurikula lze vyjádřit celou škálou různých způsobů, které lze hodnotit.

Zvažte, jak lze výstupy využít jako základ pro koncepci a předání obsahu učiva, stejně jako pro hodnocení studia a evaluaci studijního programu.

Klíčové otázky:

Jak byly koncipovány a vypracovány zamýšlené výstupy ze studijního programu jako celku a z jeho jednotlivých částí?

Kteří stakeholdeři byli zapojeni do jejich vypracování?

Jak souvisejí se zamýšlenými profesními rolemi absolventů ve společnosti?

Čím jsou zvolené výstupy vhodné pro společenský kontext fakulty?

2.2 ORGANIZACE A STRUKTURA KURIKULA

Fakulta zdokumentovala celkovou organizaci kurikula, včetně principů, na kterých je model kurikula založen, a vztahů mezi obory, které tvoří jeho složky.

Pokyny:

Tento standard se vztahuje ke způsobu, jakým jsou v kurikulu uspořádány obsah (znalosti a dovednosti), obory a zkušenosti. Existuje zde řada možností a variant od různých modelů integrace až po tradiční preklinické a klinické fáze, které zahrnují různé úrovně klinických zkušeností a kontextualizace. Výběr koncepce kurikula souvisí s misí, zamýšlenými výstupy, zdroji a kontextem fakulty.

Klíčové otázky:

Na základě jakých principů bylo kurikulum fakulty navrženo?

Jaký je vztah mezi různými komponenty studia, které kurikulum zahrnuje?

Jak byl zvolen model uspořádání kurikula? Do jaké míry byl model omezen místními regulatorními požadavky?

Jakým způsobem podporuje koncepce kurikula misi fakulty?

2.3 OBSAH KURIKULA

- a) Fakulta dokáže zdůvodnit, proč do kurikula zařadila daný obsah potřebný k přípravě studentů na jejich roli kompetentních mladých lékařů a pro jejich další vzdělávání.
- b) Obsah je popsán v alespoň třech hlavních oblastech: základní biomedicínské vědy, klinické vědy a dovednosti a relevantní behaviorální a společenské vědy.

Pokyny:

Obsah kurikula by měl ve všech oblastech stačit k tomu, aby umožnil studentům dosáhnout zamýšlených výstupů z kurikula a bezpečně se po dokončení studia posunout do další fáze odborné přípravy nebo praxe.

Obsah kurikula se může lišit dle fakulty, země a kontextu, a to i tam, kde existuje národní kurikulum. Očekává se, že bude zahrnut obsah alespoň ze tří základních oblastí:

- Základní biomedicínské vědy, které jsou základními obory pro pochopení a aplikaci klinických věd.
- Klinické vědy a dovednosti, které zahrnují znalosti a související odborné dovednosti potřebné k tomu, aby studenti po absolvování studia mohli převzít odpovídající zodpovědnost za péči o pacienty.
- Behaviorální a společenské vědy, které jsou relevantní pro místní kontext a kulturu a zahrnují zásady odborné praxe včetně etiky.

Lze zahrnout i další okruhy:

- Nauku o různých systémech zdravotnictví, která se týká zdraví obyvatelstva a místních systémů poskytování zdravotní péče.
- Humanitní vědy a umění, které mohou zahrnovat literaturu, divadlo, filozofii, umění a duchovní obory

Klíčové otázky:

Kdo je zodpovědný za stanovení obsahu kurikula?

Jak se obsah kurikula stanovuje?

Jaké prvky základních biomedicínských věd jsou v kurikulu obsaženy? Jak jsou vybírány a jak je těmto prvkům přiřazována časová náročnost?

Jaké prvky klinických oborů a dovedností jsou v kurikulu obsaženy?

- Ve kterých klinických disciplínách je u všech studentů vyžadováno získání praktických zkušeností?
- Jak jsou studenti vedeni, aby si vytvořili klinický úsudek v souladu s nejlepšími dostupnými důkazy?
- Na jakém základě jsou vybírány a jak je těmto prvkům přiřazována časová náročnost?
- Dle čeho fakulta alokuje čas studentů pro různá prostředí klinické praxe?

Jaké prvky behaviorálních a společenských věd jsou v kurikulu obsaženy? Na jakém základě jsou vybírány a jak je těmto prvkům přiřazována časová náročnost?

Jaké prvky (pokud nějaké) nauky o systémech zdravotnictví jsou v kurikulu obsaženy? Jak jsou vybírány a jak je těmto prvkům přiřazována časová náročnost?

Jaké prvky (pokud nějaké) humanitních věd a umění jsou v kurikulu obsaženy? Jak jsou vybírány a jak je těmto prvkům přiřazována časová náročnost?

Jak se studenti seznamují s obory, které jsou obsaženy jen málo nebo vůbec?

Jak fakulta aktualizuje obsah kurikula na základě pokroku v poznání v oboru?

Jak jsou v kurikulu zohledněny principy metodologie vědeckého výzkumu v medicíně?

Jaké předměty (pokud nějaké) jsou volitelné? Jak jsou tyto předměty vybírány?

Jak je zajišťováno studium studentů v oborech, ve kterých nezískají praktické nebo specifické zkušenosti?

2.4 VZDĚLÁVACÍ METODY A ZKUŠENOSTI

Fakulta používá různé metody výuky, aby zajistila, že studenti dosáhnou zamýšlených výstupů z kurikula.

Pokyny:

Vzdělávací metody a praktické zkušenosti zahrnují techniky pro výuku a studium, které jsou koncipovány tak, aby bylo dosaženo stanovených výsledků studia a studenti byli podporováni v jejich vlastním studiu. Tyto praktické zkušenosti mohou být formální či neformální, skupinové či individuální, a mohou probíhat na fakultě, v komunitě nebo v institucích sekundární či terciární péče. Volba vzdělávacích zkušeností bude provedena na základě kurikula, místních kulturních témat ve vzdělávání a dostupných lidských a materiálních zdrojů.

Pečlivě koncipované, používané a podporované metody virtuálního studia (digitální, distanční, distribuované nebo e-learning) lze zvážit, představit a obhájit jako alternativní nebo doplňující přístup ke vzdělání v odpovídajících podmínkách včetně mimořádných společenských situací.

Klíčové otázky:

Jaké principy ovlivňují výběr vzdělávacích metod a zkušeností použitých v kurikulu fakulty? Jak byly tyto principy odvozeny?

Podle jakých principů jsou zvolené vzdělávací metody a praktické zkušenosti rozloženy v celém kurikulu?

Jakým způsobem jsou vzdělávací metody a zkušenosti poskytované studentům přiměřené místním podmínkám, zdrojům a kultuře?

3. HODNOCENÍ STUDENTŮ

Význam této oblasti

Hodnocení zajišťuje, motivuje, řídí, vytváří a optimalizuje učení a zároveň poskytuje zpětnou vazbu. V kontextu lékařských fakult musí existovat systém hodnocení, který zahrnuje několik typů hodnocení, jež naplňují účel fakult a jejich stakeholderů.

3.1 PRAVIDLA A SYSTÉM HODNOCENÍ

- a) Fakulta má pravidla, která popisuje její postupy při hodnocení.
- b) Fakulta má centralizovaný systém, který realizaci těchto pravidel zajišťuje prostřednictvím více koordinovaných hodnocení, která jsou v souladu s výsledky jejího kurikula.
- c) Tato pravidla jsou sdílena se všemi stakeholdery.

Pokyny:

Pravidla hodnocení s centralizovaným systémem, který řídí a podporuje její implementaci, budou znamenat větší míru využití sumativních a formativních metod, které povedou k získání znalostí, klinických dovedností a chování potřebných pro výkon povolání lékaře. Pravidla a systém by měly reagovat na misi fakulty, její stanovené výsledky vzdělávání, dostupné zdroje a kontextu.

Klíčové otázky:

Jaké hodnocení fakulta používá pro každý ze stanovených výsledků studia?

Jak se rozhoduje o počtu a načasování hodnocení?

Jak jsou hodnocení integrována a koordinována mezi různými výsledky vzdělávání a v kurikulu?

3.2 HODNOCENÍ JAKO PODPORA STUDIA

- a) Fakulta má zavedený systém hodnocení, který studentům pravidelně poskytuje užitečnou zpětnou vazbu, která identifikuje jejich silné a slabé stránky a pomáhá jim konsolidovat jejich studium.
- b) Tato formativní hodnocení jsou vázána na vzdělávací intervence, které zajišťují, že všichni studenti mají možnost plně využít svůj potenciál.

Pokyny:

Zpětná vazba je jednou z největších hnacích sil pro dosažení vzdělání⁴. Studenti musí být ve studijních předmětech a při klinické praxi hodnoceni včas a pravidelně, aby získali zpětnou vazbu, která jejich studium dále nasměřuje. To zahrnuje včasnou identifikaci studentů s horšími výsledky a nabídku podpory.

Klíčové otázky:

Jakým způsobem jsou studenti hodnoceni, aby bylo podpořeno jejich studium?

Jak hodnocení napomáhá k identifikaci těch, kdo potřebují dodatečnou pomoc?

Jaké systémy podpory jsou nabízeny studentům, u kterých byla tato potřeba identifikována?

⁴ Hattie, J., and Timperley, H. (2007) The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77, 1, 81-112.

3.3 HODNOCENÍ JAKO PODPORA ROZHODOVÁNÍ

- a) Fakulta má zavedený systém hodnocení, který je podkladem pro rozhodování o postupu a absolvování studia.
- b) Tato sumativní hodnocení jsou vhodná pro měření výsledků v rámci předmětů.
- c) Hodnocení je pečlivě navrženo a vede ke spolehlivému a platnému bodovému ohodnocení, resp. známkám.

Pokyny:

Hodnocení podporující rozhodování je klíčové pro institucionální odpovědnost. Je také zásadní pro ochranu pacientů. Tato hodnocení musí být vůči studentům spravedlivá a ve svém celku musí vyhovovat všem aspektům kompetence. Aby bylo těchto cílů dosaženo, musí splňovat standardy kvality.

Klíčové otázky:

Jak se vytvářejí plány obsahu zkoušek?

Jak se nastavují hranice úspěšnosti u sumativních hodnocení?

Jaké mechanismy odvolání ohledně výsledků hodnocení mají studenti k dispozici?

Jaké informace dostávají studenti a další stakeholdeři ohledně obsahu, stylu a kvality hodnocení?

Jak je hodnocení využito pro postup studentů mezi navazujícími fázemi programu?

3.4 KONTROLA KVALITY

- a) Fakulta má zavedený mechanismus pro zajištění kvality svého hodnocení.
- b) Údaje z hodnocení jsou využity pro zlepšení výkonu akademických pracovníků, předmětů a kurzů v rámci studijního programu a instituce.

Pokyny:

Je důležité, aby fakulta pravidelně revidovala svá jednotlivá hodnocení i celý systém hodnocení. Také je důležité využívat údaje z hodnocení i zpětnou vazbu od stakeholderů k kontinuálnímu zvyšování kvality jednotlivých hodnocení, systému hodnocení, studijního programu a instituce.

Klíčové otázky:

Kdo je zodpovědný za plánování a implementaci systému zajišťování kvality hodnocení?

Jaké kroky k zajištění kvality jsou plánovány a implementovány?

Jak se od studentů, vyučujících a dalších stakeholderů shromažďují komentáře a zkušenosti s hodnocením studentů?

Jak se jednotlivá hodnocení studentů analyzují, aby byla zajištěna jejich kvalita?

Jak se data z hodnocení studentů využívají k evaluaci výuky a užívaného kurikula v praxi?

Jakým způsobem se systém hodnocení a jednotlivá hodnocení pravidelně revidují a upravují?

4. STUDENTI

Význam této oblasti

Vhodná pravidla pro přijímání studentů, jejich výběr a systém jejich podpory jsou důležité pro kvalitu vzdělávání, její řízení, výsledky vzdělávání a pocit pohody studentů.

4.1 PRAVIDLA PŘIJÍMÁNÍ STUDENTŮ

Lékařská fakulta má veřejně přístupné vnitřní předpisy, které stanovují cíle, zásady a procesy pro přijímání studentů a náležitosti přijímacího řízení

Pokyny:

Pokud se postupy pro přijímání studentů řídí národní legislativou, je vhodné uvést, jak jsou tato pravidla aplikována v podmínkách fakulty.

Pokud si fakulta stanovila vlastní pravidla a postup při přijímání studentů, uveďte jejich vztah k prohlášení o misi, příslušným regulačním požadavkům a danému kontextu.

Při vytváření pravidel jsou důležitá následující hlediska přijímání studentů:

- vztah mezi počtem přijatých studentů (včetně zahraničních) a zdroji, kapacitou a infrastrukturou, které jsou k dispozici pro jejich odpovídající vzdělávání,
- otázky rovnosti a rozmanitosti
- pravidla pro opětovné podání přihlášky ke studiu, odložený nástup a přestup z jiných fakult či studijních programů.

Pro prostup při výběru zvažte následující hlediska:

- požadavky pro výběr,
- fáze procesu výběru,
- mechanismy pro vytváření nabídek ke studiu,
- mechanismy pro podávání a přijímání stížností.

Klíčové otázky:

Jak se zajišťuje soulad mezi předpisy pro přijímání studentů a misí fakulty?

Jak se předpisy pro přijímání studentů shodují s regulačními (akreditačními) nebo vládními požadavky?

Jak jsou předpisy pro přijímání studentů přizpůsobeny fakultě?

Jak jsou předpisy pro přijímání studentů přizpůsobeny místním a národním požadavkům na pracovní sílu?

Jak jsou předpisy pro přijímání studentů nastaveny, aby byla v místním kontextu spravedlivé a nestranné?

Jak jsou předpisy pro přijímání studentů zveřejňovány?

Jakým způsobem je systém přijímání studentů pravidelně revidován a upravován?

4.2 PORADENSTVÍ A PODPORA STUDENTŮ

Lékařská fakulta poskytuje studentům dostupné služby akademické, sociální, psychologické a finanční podpory a kariérní poradenství při zajištění ochrany osobních údajů.

Pokyny:

Studenti mohou potřebovat podporu v rozvoji akademických dovedností, zvládání zdravotního postižení, v oblasti fyzického a duševního zdraví a osobní pohody, financí a plánování kariéry.

Zvažte, jaké podpůrné služby v případě nouze jsou dostupné v případě osobního traumatu nebo krize.

Specifikujte postup pro identifikaci studentů, kteří potřebují akademické nebo osobní poradenství a podporu.

Zvažte, jak budou takové služby zveřejňovány, nabízeny zpřístupněny při zajištění ochrany osobních údajů.

Zvažte, jak podpůrné služby rozvíjet na základě konzultací se zástupci studentů.

Klíčové otázky:

V jakém ohledu jsou služby akademické a osobní podpory a poradenství v souladu s potřebami studentů?

Jak jsou tyto služby doporučovány a jak jsou o nich studenti a zaměstnanci informováni?

Jak spolupracují studentské organizace s vedením lékařské fakulty na rozvoji a realizaci těchto služeb?

Jak jsou tyto služby přiměřené z praktického a kulturního hlediska?

Jak se posuzuje zajištění těchto služeb z hlediska lidských, finančních a materiálních zdrojů?

Jakým způsobem jsou tyto služby pravidelně revidovány se zástupci studentů, aby byla zajištěna jejich relevance, dostupnost a důvěrnost?

5. AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI

Význam této oblasti

Pro efektivní realizaci kurikula je zásadní dostatečný počet dobře vyškolených a angažovaných akademických pracovníků (také "vyučujících"), podporovaných technickým a administrativním personálem.

5.1 PROCES ZŘIZOVÁNÍ PRACOVNÍCH MÍST

Fakulta má dostatečný počet i škálu kvalifikovaných akademických pracovníků potřebných pro realizaci kurikula vzhledem k počtu studentů a stylu výuky a učení.

Pokyny:

Stanovení procesu zřizování pracovních míst akademických pracovníků zahrnuje následující faktory:

- a) počet, úroveň a kvalifikaci akademických pracovníků potřebných pro předání plánovaného obsahu učiva zamýšlenému počtu studentů,
- b) rozdělení akademických pracovníků podle pracovního zařazení a zkušeností.

Klíčové otázky:

Jak fakulta dospěla k požadovanému počtu a akademickému profilu svých akademických pracovníků?

Jak odpovídá počet a akademický profil akademických pracovníků koncepci, realizaci a zajištění kvality kurikula?

5.2 VÝKON A JEDNÁNÍ AKADEMICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Fakulta stanovila a sdělila svá očekávání ohledně výkonu a jednání akademických pracovníků.

Pokyny:

Vypracujte jasné prohlášení popisující zodpovědnost akademických pracovníků za výuku, výzkum a další pracovní úkoly.

Vytvořte ve vztahu k této zodpovědnosti kodex akademického jednání.

Klíčové otázky:

Jaké informace poskytuje fakulta novým a současným akademickým pracovníkům, a jakým způsobem je sděluje?

Jakou formu zapracování fakulta akademickým pracovníkům poskytuje?

Jak fakulta připravuje akademické pracovníky a osoby zodpovědné za výuku ve zdravotnických zařízeních na realizaci, navrženého kurikula?

Kdo je zodpovědný za výkon a jednání akademických pracovníků? Jak se tato zodpovědnost plní?

5.3 DALŠÍ PROFESNÍ ROZVOJ AKADEMICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Fakulta realizuje stanovenou politiku pro další profesní rozvoj svých akademických pracovníků.

Pokyny:

Vypracujte a zveřejněte jasný popis toho, jak fakulta podporuje a řídí akademický a profesní rozvoj všech pracovníků.

Klíčové otázky:

Jaké informace poskytuje fakulta novým a současným akademickým pracovníkům ohledně své podpory nebo poskytování dalšího profesního rozvoje?

Jak fakulta přebírá administrativní zodpovědnost za realizaci politiky pro další profesní rozvoj pracovníků?

Jaké vyhrazené finanční prostředky a čas fakulta poskytuje na podporu svých akademických pracovníků v jejich dalším profesním rozvoji?

6. ZDROJE PRO VZDĚLÁVÁNÍ

Definice: Tato část používá dva pojmy, které se vztahují k metodám výuky a studia, jež lze používat v případě, že jsou studenti rozmístěni v různých geografických lokalitách.

Distanční studium znamená, že existuje centrální instituce, od které jsou studenti vzdáleni.

Význam této oblasti

Dostatečné a z hlediska vzdělávání a kontextu přiměřené materiální, klinické a informační zdroje jsou pro realizaci lékařského kurikula zásadní.

6.1 PROSTOROVÉ A TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ VÝUKY A STUDIA

Fakulta má dostatečné prostorové a technické vybavení pro zajištění adekvátní realizace kurikula.

Pokyny:

Prostorové a technické vybavení zahrnuje fyzické prostory a vybavení, které jsou k dispozici pro realizaci plánovaného kurikula při daném počtu studentů a akademických pracovníků.

Klíčové otázky:

Jak fakulta stanovuje odpovídající prostorové a technické podmínky poskytované pro teoretické a praktické studium uvedené v kurikulu?

Je přiměřené nebo nezbytné doplnit či nahradit prezenční výuka metodami distančního studia? Pokud ano, jak fakulta zajišťuje, že tyto metody naplňují stanovenou úroveň kvality vzdělávání a odborné přípravy?

6.2 ZDROJE PRO KLINICKOU PRAXI

Fakulta má náležité a dostatečné zdroje k zajištění požadované klinické praxe pro studenty.

Pokyny:

Uvedte, jaká pracoviště jsou potřebná pro poskytování odpovídajícího výcviku v klinických dovednostech stanovených v kurikulu

Klíčové otázky:

Jaké možnosti osvojení klinických dovedností fakulta stanovila a jak je poskytuje, aby si studenti osvojili klinické dovednosti?

Jak se v tomto smyslu využívají a laboratorní cvičení, simulační výuka (včetně standardizovaných pacientů) a skuteční pacienti? Jak jsou stanoveny zásady a podíl používání simulační výuky a skutečných pacientů?

Jak fakulta zajišťuje, že studenti mají dostatečný přístup ke klinickým pracovištím nabízejícím péči v požadovaném rozsahu všech typů požadované praxe?

Na jakém základě fakulta kombinuje umístění studentů lůžkových a nelůžkových zdravotnických pracovišť?

Jak fakulta zajišťuje zapojení pracovníků zdravotnických pracovišť do praktické výuky studentů?

Jak fakulta zajišťuje konzistentnost naplňování kurikula v klinickém prostředí?

6.3 INFORMAČNÍ ZDROJE

Fakulta poskytuje dostatečný přístup k virtuálním a fyzickým informačním zdrojům na podporu své mise a kurikula.

Pokyny:

Uvedte, jak fakulta poskytuje studentům a akademickým pracovníkům přístup k informačním zdrojům, včetně on-line zdrojů a fyzických zdrojů v knihovně. Zhodnoťte tato zařízení ve vztahu k misi fakulty a kurikulu v oblasti studia, výuky a výzkumu.

Klíčové otázky:

Jaké informační zdroje požadují studenti, akademici a výzkumní pracovníci?

Jak jsou tyto zdroje zajišťovány a poskytovány?

Jak je posuzována jejich přiměřenost?

Jak fakulta zajišťuje, aby všichni studenti a akademičtí pracovníci měli přístup k potřebným informacím?

7. ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY

Význam této oblasti

Pravidelné hodnocení činností lékařské fakulty, využívající systém zajišťování kvality na fakultní úrovni, zajišťuje jejich přiměřenost a soulad s prohlášením o misi a s kurikulem.

7.1 SYSTÉM ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY

Fakulta zavedla systém zajišťování kvality, který se zabývá vzdělávací, administrativní a výzkumnou činností fakulty.

Pokyny:

Uvedte cíle, roli, koncepci a řízení systému zajišťování kvality včetně toho, co fakulta považuje za přiměřenou kvalitu při plánování a realizaci kurikula.

Koncipujte a zajistěte podmínky pro případnou revizi struktur a postupů zajišťování kvality.

Připravte písemný dokument, který stanoví systém zajišťování kvality.

Klíčové otázky:

Jak jsou vymezeny, popsány a veřejně zpřístupněny cíle a metody zajišťování kvality a následné kroky fakulty?

Jakým způsobem je rozdělena zodpovědnost za realizaci systému zajišťování kvality mezi vedení, akademický personál a technicko-administrativní personál?

Jak jsou pro zajišťování kvality přidělovány zdroje?

Jak fakulta zapojuje externí stakeholdery?

Jak je systém zajišťování kvality využíván pro aktualizaci vzdělávacího plánu a aktivit fakulty s cílem zajištění průběžného zlepšování?

8. ŘÍZENÍ A SPRÁVA

Význam této oblasti

Účinná realizace vzdělávacích a výzkumných činností fakulty a také zajišťování kvality vyžaduje řízení, správu (administrativu), přidělování zdrojů z rozpočtu a odpovědnost, na nichž by se měly podílet všechny zainteresované strany.

8.1 ŘÍZENÍ

Fakulta má definovanou strukturu řízení ve vztahu k výuce, studiu, výzkumu a přidělování zdrojů, která je transparentní a přístupná všem stakeholderům, je v souladu s misí a funkcemi fakulty a zajišťuje stabilitu instituce.

Pokyny:

Popište, jakou má instituce organizační strukturu včetně orgánů, členství, odpovědností a subsidiarity.

Zajistěte, aby fakulta měla vypracované a zavedené postupy pro řízení rizik.

Klíčové otázky:

Které orgány a jak rozhodují o fungování instituce?

Jakými procesy a strukturami a orgány fakulty je řízena výuka, studium a výzkum?

Jak přidělování rozpočtu odpovídá misí fakulty?

Jaké nástroje mají řídicí orgány fakulty pro kontrolu výkonu fakulty?

Jak jsou identifikována a zmírňována rizika?

8.2 ZASTOUPENÍ STUDENTŮ A AKADEMICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Fakulta má vypracovány a zavedeny zásady postupy pro zapojení nebo konzultace studentů a akademických pracovníků v klíčových aspektech řízení fakulty a vzdělávacích aktivitách a procesech

Pokyny:

Uveďte, jak se studenti a akademičtí pracovníci mohou podílet na plánování, realizaci, hodnocení studentů a činnostech fakulty v oblasti hodnocení kvality nebo se k nim vyjadřovat.

Podle potřeby definujte mechanismy pro zapojení studentů a akademických pracovníků do řízení a správy.

Klíčové otázky:

Do jaké míry a jakými způsoby jsou studenti a akademičtí pracovníci zapojeni do rozhodovacích procesů a fungování fakulty?

Jaká jsou případná společenská nebo kulturní omezení pro zapojení studentů do řízení fakulty?

8.3 SPRÁVA

Fakulta má přiměřenou a dostatečnou administrativní podporu pro dosažení svých cílů ve výuce, studiu a výzkumu.

Pokyny:

Vytvořte a zaveďte zásady a postupy pro zajištění přiměřené a účinné administrativní, personální a rozpočtové podpory pro všechny činnosti a působení fakulty včetně případných revizních procesů.

Klíčové otázky:

Jak administrativní struktura podporuje fungování instituce?

Jak rozhodovací proces podporuje fungování instituce?

Jaká je organizační struktura správních aktivit ve vztahu k výuce, studiu a výzkumu?